

ЗАПИСНИК

Са редовне годишње Скупштине Српског социолошког друштва

Редовна годишња скупштина Српског социолошког друштва одржана је у суботу, 25. априла 2015. године, са почетком у 13⁰⁰ часова, у амфитеатру Филозофског факултета у Нишу. Скупштини је присуствовало 29 чланова друштва, чиме је испуњен услов из члана 13. Статута о пуноважности одлучивања, који каже да Скупштина пуноважно одлучује када је на седници присутно више од трећине чланова, јер закључно са 24.05.2015. године ССД има 77 чланова са плаћеном чланарином за 2015. годину.

Скупштину је отворио председник ССД Драган Тодоровић.

У свечаном делу седнице, Јасмина Петровић, члан жирија за доделу награде ССД „Војин Милић”, прочитала је одлуку жирија о додељивању награде за најбољу књигу из социологије у 2014. години Слободану Антонићу, за дело *Моћ и сексуалност: социологија геј покрета* и Тодору Куљићу, за дело *Танатополитика: социолошкоисторијска анализа политичке употребе смрти*. Образложење је дато у прилогу и саставни је део овог записника.

Након тога председник ССД Драган Тодоровић уручио је признања награђеним ауторима.

Награђени аутор Слободан Антонић обратио се присутнима следећим речима:

Велико је задовољство и част добити награду од својих колега, поготово за једну овакву књигу која, као што је то речено у образложењу жирија, обрађује једну „контроверзну тему“, и то још, додао бих, на „политички некоректан начин“. Но овим признањем, и наш жири је послао једну јасну поруку да заправо не постоји „политички коректна социологија“, већ само „научно коректна социологија“. А то је социологија која је аналитичка, рационална, саосећајна, али и – критичка. Мислим да је ово важна порука, поготово за нашу новију и млађу социологију. Она је некако преплављена политички коректним темама и политички коректним налазима, а сва њена наводна субверзивност је заправо лажна, јер се не односи на истинске структуре моћи и на истинске опасности. Зато је та наша млађа социологија критична углавном према старом и слабом злу, а као да се не усуђује да се супротстави младом и јаком злу, које производе истински моћне структуре. Надам се да та врста опортунизма, која не пристаје социологији, неће дуго потрајати. А што се мене лично тиче, ја се тек спремам да напишем истински субверзивне књиге.

Награђени аутор Тодор Куљић обратио се присутнима следећим речима:

Поштоване колеге,

Ако на почетку кажем да је an ženeral у ери неолибералне дигиталне рекламе просечног и у инфлацији награда, стид због доброг гласа отмен, онда одмах морам и додати да постоје и награде које само као изузетак потврђују горње правило. Награда Српског социолошког друштва није само оцена стручне ваљаности књиге, него је ова, коју данас примам за књигу коју сам писао последње четири године, изузетак и због имена које носи. У свом времену Војин Милић (1922-1996) је био најобразованији југословенски социолог. Ова оцена се не односи само на квантитативни опсег његовог знања. Наиме, Милић то није био само као универзитетски енциклопедијски свезнадар и као социолошки ерудита који је у Југославији

утемељио неколико социолошких дисциплина. Био је образован у једном другом смислу. У оном у ком можда и не треба много знати, зато што није мудро много знати. Мудрост, ничеовски гледано, поставља границе и самом сазнању, па је отуда нарочито у социологији важније од држања у глави мноштва података имати истанчан критериј и поуздано раздвајати трајно од ефемерног, скривене процесе од баналног упадљивог бљеска догађаја. То је Милићева социолошка мудрост вишег реда, коју је ширио и тако што је лишен конвенционалне колегијалности мерио и друге истим строгим критеријима које је себи наметао.

Па ипак, упркос награди која носи његово име, Војин Милић је потиснут из социолошког памћења региона. Не само отуда што му још увек нису штампана изабрана дела него и зато што је са распадом социјализма и Југославије измењена улога социологије. Изменили су се преко ноћи и социолози. Социологија је од критичке постала безбедна комерцијална наука умрежена у разне пројекте који јој диктирају и хипотезе и закључке. При томе су социолози масовно мењали опредељења настојећи да се са новим симболичким капиталом наметну и као брендови струке. Једнако мислим на социологе нове националне ослободиоце и на социологе новоконструисане жртве. И у социологију су као и у друге друштвене науке у региону продрли нови ослободиоци од марксизма и космополитизма. На другој страни су социолози који не мање љубоморно негују монопол на симболички капитал највећих жртава једнопартијског социјализма. Уз ове две струје присутна је и трећа тржишна којој никакав симболички капитал није потребан.

Помињем савремено стање домаће социологије да бих у односу на њега упадљивије маркирао етику научног позива Војина Милића. Његова научна активност била је опосредована сложенијим идејнополитичким опредељењем од поменутих верзија. Опредељење му није било статично него је стално промишљано, али у основи постојано. У ком смислу? Мање је важно то што је све до смрти 1996. године остао марксист ван партије и Југословен, и то што је о својим ранијим сукобима са једнопартијским режимом ненаметљиво ћутао. Иако није био близак ниједној власти, социјализам и Југославија су биле оне аутентичне структуре у сенци које су осигуравале његов научни ауторитет. Али те исте заштитне структуре Милић је у духу помало тврдог академизма држао на дистанци. Одбијао је почаст, привилегије, публицитет и јубиларна славља, а пред крај живота и кандидатуру за САНУ. Награда која данас носи његово име није сигнатура дисидента Милића, него професора који није био легионар тренутка. То није остало незапажено. Упркос темељној неприлагођености подједнако једнопартијској и послесоцијалистичкој плуралистичкој неолибералној, ипак је остао у домаћој социологији запамћен по несвакодневной начелности и високим научним стандардима које је мало ко могао испунити. Ту и себе убрајам, иако ми је менторска рука Војина Милића помогла да многе властите неверице претворим у методски организоване сумње. Књига „Танатополитика“, која је пред вама, следи професорову сумњу у онострано и у силазак и учинак благотворног огња и социолошки поставља старо Брехтово питање да ли је већи скандал срушити цркву или сазидати цркву?

Наравно да су то теме које одбијају да се свиде хегеманој култури где је и марксизирање и демарксизирање било једнако утилитарно, оној култури чија су сигнатура академици који су примали седмојулске, а затим равногорске награде. Социолошко удружење се издигло изнад овога тренда транзиције ума када је пре три године именовало награду коју данас примам и када је великом већином гласова препознало неконформистичку харизму разума Војина Милића. А то што удружење данас повезује моје име са именом Војина Милића можда јесте и пролазна несмотреност његовог жирија. Како било, хвала Вам.

Након тога, Драгана Степановић Захаријевић, члан жирија за доделу награде ССД „Радомир Лукић“ прочитала је одлуку жирија о додељивању награде за животно дело Данилу Ж. Марковићу и Сретену Вујовићу. Образложење је дато у прилогу и саставни је део овог записника.

Након тога председник ССД Драган Тодоровић уручио је признање Сретену Вујовићу. С обзиром на то да је Данило Ж. Марковић био спречен да присуствује Скупштини, признање ће бити уручено накнадно.

Након тога, добитник награде за животно дело Сретен Вујовић обратио се присутнима следећим речима:

Захваљујем се респектабилном жирију на додели награде. Захваљујем се родитељима што су ми омогућили школовање. Захваљујем се супрузи и нашим кћеркама које су ми биле подршка у мом научном и педагошком раду. Посебно се захваљујем проф. др Цветку Костићу, добром професору и добром човеку који ме је научио многим стварима у струци и у животу. Њему сам посветио књигу *Социологија руралног развоја*, која ће ускоро изаћи у издању Завода за издавање уџбеника у Београду. Професор Костић је говорио да је социолог витез међу онима који се баве друштвеним наукама.

По природи ствари, највеће је задовољство када социолози одају признање свом колеги социологу. Част је и то што награда носи име уваженог академика Радомира Лукића.

Покушаћу да, укратко, кажем шта данас значи бити социолог.

Рејмон Будон сматра да постоји више врста социологије: 1) когнитивна или објашњавајућа социологија је примарна за социолога као научника – стручњака; 2) камерална или дескриптивна социологија се бави јавном политиком тако што служи актерима на различитим нивоима власти у процесу доношења одлука (сарадња са архитектама, планови, пројекти итд.); 3) експресивна или естетска социологија. Њоме сам се бавио када сам понекад поетично писао о Старом граду у Будви на пјену од мора, и када сам говорио на отварању сликарских изложби и 4) критичка или ангажована социологија.

Могу рећи да сам играо, колико сам знао и умео, све ове социолошке улоге.

Разлика између когнитивне и камералне социологије је у томе што подстицаји за прву долазе изнутра, док камерална (дескриптивна) социологија добија импулс споља, односно реагује на актуелне проблеме, програме и стратегије друштвеног развоја, рецимо, руралног и урбаног.

Критичка или ангажована социологија има за циљ да утиче на политичке процесе. Разлика између критичке и камералне социологије је у томе што критичка социологија има нормативну димензију. Тако исти проблем истраживања може бити обрађен као проблем камералне социологије при чему би се користила дескриптивна одредница „сиромаштво“ или из критичке перспективе када би проблем био одређен као „друштвена искљученост“.

На крају, желим да све нас краси урбанитет у смислу племенитог градског понашања образованих људи чије су врлине дијалог, толеранција и емпатија.

Желим вам све оно што припада срећним људима.

Живели!

Након тога, председник ССД Драган Тодоровић прочитао је писмо које је добитник награде за животно дело Данило Ж. Марковић послао председнику друштва поводом додељивања награде. У писму се каже:

Уважени колега,

Обрадовали сте ме обавештењем да је жири за доделу награде Српског социолошког друштва „Радомир Лукић“ донео одлуку да ми се додели, поред др Сретена Вујовића награда за животно дело у знак признања за запажене резултате у области научно-истраживачког рада, рада у настави и обезбеђивању научно-наставног подмлатка и ангажовању у развоју наставе и других делатности Универзитета, академске и шире друштвене заједнице.

Захваљујем члановима жирија на високој оцени о мојој научно-педагошкој ангажованости у развоју социологије и социолошких кадрова. Награда ме чини посебно почаствованим пошто носи назив „Радомир Лукић“, човека од кога сам настојао да доста тога научим и коме сам се дивио, како због научне репутације, посвећености социологији као науци и одговорном понашању према друштву и променама у структури, не само нашег друштва, већ и друштва у глобалним размерама.

Уз извињење за нескромност, ова награда за мене има посебан значај, као и награда „Питирим Сорокин“ коју сам имао част, да као први странац добијем пре две године за допринос развоју социолошке мисли од Института за социологију Руске Академије образовања.

Захваљујем још једном уваженим члановима жирија и свим члановима Српског социолошког друштва, и молим Вас да примите ову захвалност не сматрајући да она означава и крај моје професионалне активности у новим условима у којима живим и радим.

Честитам на награди и професору Сретену Вујовићу радујући се што на признање није чекао тако дуго као моја маленкост.

Уз извињење што нисам у прилици да лично присуствујем додели награде, свим члановима Друштва желим пуно успеха у раду и развоју у афирмацији социолошке науке.

На крају, мада није ред да овом приликом говорим и указујем на задатке социологије, дозволите да подсетим на једну чињеницу. Људско друштво како у настанку социологије и у дугом времену њеног развоја разматрано је само као део стварности у појмовном разликовању од природе. Међутим, данас је оно реалност која постоји као уједињено човечанство, глобално друштво, са многим предностима и противречностима, које зове може се слободно рећи социологију у помоћ да би било човечно и да се не деси, што се већ дешава да се од шуме не види дрвеће, а човек од глобалног друштва.

Са изразима велике захвалности која ми се овом одлуком указује примите изразе мог уважавања. (У Београду, 24.04.2015. године)

Пре преласка на дневни ред, председник је позвао присутне да минутом ћутања одају почаст преминулим социолозима Бориславу Милићу и Дарку Броћићу.

Председник је поздравио и представнике колективних чланова ССД: Југословенског удружења за научно истраживање религије (ЈУНИР), Центра за истраживање религије (ЦЕИР), Социолошког друштва Републике Српске, Геронтолошког друштва Србије, Удружења наставника социологије Војводине, Војвођанске социолошке асоцијације и Српског удружења за социологију села и пољопривреде.

Након тога, председник ССД Драган Тодоровић предложио је следећи

Дневни ред

1. Избор радног председништва и председавајућег Скупштине;
2. Усвајање Записника са Скупштине ССД од 24. маја 2014. године;
3. Извештај о раду ССД између две скупштине и задаци ССД у наредном периоду;
4. Извештај о раду редакције часописа *Социолошки преглед* у 2014. години;
5. Финансијски извештај за 2014. годину;
6. Избор једног члана Жирија за доделу награде „Војин Милић“;
7. Избор једног члана Жирија за доделу награде „Радомир Лукић“;
8. Избор чланова Одбора за професионална питања;
9. Избор чланова Надзорног одбора;
10. Избор члана Суда части;
11. Предлог Правилника награде „Анђелка Милић“;
12. Избор редакције часописа *Социолошки преглед*;
13. Избор Председништва ССД;
14. Разно.

Присутни с једногласно усвојили предложени дневни ред, по којем је настављен рад Скупштине.

ad 1. У радно председништво изабрани су Данијела Гавриловић (као председавајућа), Марица Шљукић и Драган Тодоровић (као чланови).

ad 2. Скупштина је једногласно усвојила Записник са Скупштине ССД 24. маја 2014. године.

ad 3. Извештај о раду Друштва између две скупштине, као и о задацима Друштва у наредном периоду, поднео је Драган Тодоровић, у име Председништва ССД. Извештај је дат у прилогу и саставни је део овог записника.

У оквиру ове тачке дневног реда, у дискусији, око дела извештаја о моралном кодексу социолога и националног оквира квалификација за област социологије, учествовала је Данијела Гавриловић, која је предложила оснивање комисије која би се бавила овим питањима, јер је по њеном мишљењу овај задатак претежак за једног човека. У дискусији је учествовао и Драган Тодоровић, који је напоменуо да су колеге требале да направе само нацрте докумената који би се даље допуњавали и кориговали.

Након тога, Извештај о раду Друштва између две скупштине усвојен је једногласно.

ad 4. Извештај о раду редакције часописа *Социолошки преглед* у 2014. години поднео је члан редакције Слободан Вуковић. Нагласио је да за две претходне године изашло планираних 8 бројева часописа. У њима су се налазили прилози аутора са свих социолошки катедри и института. Такође, нагласио је да није било тематских бројева.

У дискусији поводом извештаја учествовао је Драгољуб Ђорђевић који је критиковао редакцију и главну уредницу јер је потпуно запостављена рубрика Прикази. Препоручио је новом уредништву да врати ову рубрику.

ad 5. Финансијски извештај о раду ССД-а није урађен до почетка Скупштине и нико од представника Надзорног одбора није био присутан, тако да финансијски извештај није усвојен.

ad 6. Пошто је члану Жирија за доделу награде „Војин Милић“ Милошу Немањићу истекао мандат, за другог члана предложен је Милош Марјановић, редовни професор Правног факултета у Новом Саду, у пензији.

У дискусији је учествовао Драгољуб Ђорђевић, који је приметио да би се избором предложеног кандидата прекршио раније установљени принцип да у органима ССД-а буду равномерно заступљени чланови из Београда, Новог Сада и Ниша.

Секретар председништва Слободан Мрђа рекао је да је колега Ђорђевић у праву и да је до ове ситуације дошло због његове грешке. Како је нагласио, приликом припреме избора нових органа ССД-а, потпуно је превидео чињеницу да је колега Милош Немањић изабран за члана жирија, након што је дотадашњи члан жирија за доделу награде „Војин Милић“ Миодраг Ранковић обавестио Председништво и Скупштину да, због здравствених разлога, није више у могућности да обавља ту функцију. С обзиром на то да је колега Милош Немањић изабран уместо колеге Миодрага Ранковића, којем истиче мандат, онда је потребно изабрати новог члана уместо Милоша Немањића а не уместо Радоша Радивојевића, како је секретар обавестио председника ССД-а. Након тога, секретар председништва Слободан Мрђа се извинио колегама Милошу Немањићу и Радошу Радивојевићу због ненамерне грешке.

На крају, Скупштина је једногласно прихватила предлог да се уместо Милоша Немањића, коме је истекао мандат, у жири изабере колега Милош Марјановић, редовни професор Правног факултета у Новом Саду, у пензији.

ad 7. С обзиром на то да је један од чланова актуелног петочланог Жирија за доделу награде „Радомир Лукић“, Милован Митровић затражио да се изузме из његовог даљег рада, председништво ССД за новог члана жирија предложило је Божу Милошевића, редовног професора Филозофског факултета у Новом Саду.

Скупштина је једногласно прихватила овај предлог.

ad 8. Због истека мандата члановима Одбора за професионална питања ССД-а, председништво ССД-а за нове чланове Одбора за професионална питања предложило је: Валентину Соколовску, ванредног професора Филозофског факултета у Новом Саду, Слободана Цвејића, ванредног професора Филозофског факултета у Београду, Горану Ђорић, ванредног професора Филозофског факултета у Нишу, Снежану Кузмановић, професорку социологије Прве београдске гимназије у Београду и Милицу Антић, дипломираног социолога из Ниша, запослену у Дому за одрасла инвалидна лица у Дољевцу.

У дискусији је учествовала Милица Антић која је нагласила да постоји доста проблема са статусом социолога и признавања њихове стручности у институцијама социјалне заштите и напоменула да би Друштво требало више да се ангажује у решавању ових и сличних проблема.

У дискусији је учествовао и Драган Тодоровић, који је нагласио да је ССД упознат са проблемом и да је управо због тога у Одбор за професионална питања предложена колегиница која је запослена у институцији социјалне заштите.

Након дискусије, Скупштина је једногласно прихватила овај предлог.

ad 9. Због истека мандата члановима Надзорног одбора ССД-а, председништво ССД-а за нове чланове Надзорног одбора предложило је: Павла Миленковића, ванредног професора

Филозофског факултета у Новом Саду, Душана Мојића, ванредног професора Филозофског факултета у Београду и Милоша Јовановића, асистента Филозофског факултета у Нишу.

Скупштина је једногласно прихватила овај предлог

ad 10. У оквиру тачке дневног реда везане за избор новог члана Суда части, уместо Милоша Немањића коме је истекао мандат, председништво ССД-а предложило је Силвана Болчића, редовног професора Филозофског факултета у Београду, у пензији.

Скупштина је једногласно прихватила овај предлог.

ad 11. У оквиру тачке дневног реда везане за Предлог Правилника награде „Анђелка Милић“, Секције за феминистичка истраживања и критичке студије маскулинитета, председавајућа Скупштине Данијела Гавриловић је обавестила присутне да је поменути предлог био објављен на званичној интернет презентацији ССД-а а присутнима је био доступан и у штампаној форми.

У дискусији је учествовао Драган Тодоровић, који је рекао да би било потребно образложење да ли се ради о једној или четири награде, што из текста правилника није сасвим јасно. Драгољуб Ђорђевић је нагласио да у оваквим ситуацијама мора да буде присутан неко од представника предлагача и, такође, нагласио постојање дилеме о броју награда. Затим, Драгољуб Ђорђевић је указао да се у члану 3 Предлога предвиђа да Награду додељује жири састављен од три члана, које бира Скупштина Секције за феминистичка истраживања и критичке студије маскулинитета, што ССД не треба да прихвати.

У складу са овим примедбама, предложио је да се ова тачка скине са дневног реда и да се на следећој Скупштини ССД-а донесе одлука, уз обавезно присуство представника предлагача ради образложења предлога.

У дискусији је учествовао и Слободан Вуковић, који је нагласио да ССД не може установити награду ако жири бира неки друга Скупштина. Такође, нагласио је, ако се награда дели на четири дела, то може представљати деградацију Анђелке Милић.

У дискусији је учествовала и Данијела Гавриловић, која је нагласила да се по њеном мишљењу у Предлогу правилника не ради о четири награде него о једној награди која може бити додељена из четири области.

Након дискусије, председавајућа Данијела Гавриловић ставила је на гласање предлог да се усвајање Предлога Правилника награде „Анђелка Милић“, Секције за феминистичка истраживања и критичке студије маскулинитета, одложи за наредну редовну или ванредну седницу Скупштине ССД-а.

Резултат гласања:

- 26 гласова за одлагање усвајања Предлога
- 3 гласа против одлагања усвајања Предлога
- Уздржаних није било

Након гласања, констатовано је да је Скупштина ССД-а већином гласова одложила усвајање Предлога Правилника награде „Анђелка Милић“, Секције за феминистичка истраживања и критичке студије маскулинитета.

ad 12. Због истека мандата члановима редакције часописа *Социолошки преглед*, председништво ССД-а за нове чланове редакције предложило је: Душана Маринковића,

редовног професора Филозофског факултета у Новом Саду, за главног и одговорног уредника, Слободана Миладиновића, редовног професора Факултета организационих наука у Београду, за заменика главног уредника, Душана Ристића, асистента Филозофског факултета у Новом Саду, Лелу Милошевић Радуловић, доцента Филозофског факултета у Нишу, Наду Новаковић, научног сарадника Института друштвених наука у Београду, Марицу Шљукић, доцента Филозофског факултета у Новом Саду и Слађану Драгишић Лабаш, редовног професора Филозофског факултета у Београду.

Скупштина је једногласно прихватила овај предлог.

ad 13. Због истека мандата члановима Председништва ССД-а за нове чланове председништва предложени су: Срђан Шљукић, за председника ССД, редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду, Слободан Мрђа, за секретара, саветник у Заводу за проучавање културног развика у Београду и за чланове Председништва: Исидора Јарић, доцент Филозофског факултета у Београду, Сузана Марковић Крстић, доцент Филозофског факултета у Нишу, Оливера Марковић Савић, доцент Филозофског факултета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици и Душан Маринковић, редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду, као главни и одговорни уредник часописа *Социолошки преглед*.

Скупштина је једногласно прихватила овај предлог.

На крају, нови председник ССД-а Срђан Шљукић, обратио се Скупштини следећим речима:

Поштоване колегинице и колеге, чланови Српског социолошког друштва, Захваљујем вам се свима на поверењу и избору на место председника Српског социолошког друштва. Част ми је да у наредном мандату предводим удружење чији су први председници били Радомир Лукић, Цветко Костић и Војин Милић.

Осећам за потребно да посебно нагласим улогу и рад Слободана Антонића и Драгана Тодоровића, људи који су пре мене, у овом „новом таласу“ активности ССД, председавали нашим удружењем и на одлучујући начин допринели његовом оживљавању и функционисању.

Уколико бих нам свима заједно нешто пожелео, онда би то свакако било то да у наредном периоду одржимо достигнути ниво активности и да у извесној мери унапредимо рад нашег удружења. Не мора то да буде много, али нека буде ваљано утемељено и дуговечно.

Уз честитке добитницима награда за најбољу књигу и за животно дело, хвала вам свима још једном!

Прилози:

- Образложење жирија за доделу награде ССД „Војин Милић”,
- Образложење жирија за доделу награде ССД „Радомир Лукић”,
- Извештај о раду ССД између две скупштине и задаци ССД у наредном периоду;

У Београду, 04.05.2015. године

Записник саставио:

Слободан Мрђа

Председајућа Скупштине ССД

Данијела Гавриловић